

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଜଳର ବ୍ୟବହାରଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

୨. ଜଳ ବ୍ୟବହାରରେ କି କି ସାବଧାନତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବ ଲେଖ ।

୩. ତୁମ ଗାଁ / ସାହିରେ କେଉଁଠାରୁ ଜଳ ଆଣ ?

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

୧. ଜଳ ବଞ୍ଚାଅ - ଖଣ୍ଡେ କାର୍ଡବୋର୍ଡରେ ଲେଖି ତାକୁ ହାତରେ ଧରି ତୁମେ ଦଳଗତଭାବେ ତୁମ ସାହି / ଗ୍ରାମରେ ବୁଲ । (ଏହି କାମ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ହେବ) ।

୨. ଖବର କାଗଜରେ ‘ଜଳାଭାବ’ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ବାହାରୁଥିବା ଲେଖାଗୁଡ଼ିକୁ କାଟି ତୁମ ଖାତାରେ ଅଠାଦେଇ ଲଗାଅ । ଶ୍ରେଣୀରେ ଏହି ଲେଖା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କର ।

୩. ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଦିବସ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଳନ କର ।

ଜଳ ଦୂଷିତ ହୁଏ କିପରି ?

କ'ଣ ହେବ ପରୀକ୍ଷା କରି ଜାଣି ଘରେ ଲେଖ ।

- ← ଜଳରେ ହାତ ବୁଡ଼ାଇଲେ
- ← ଜଳରେ ପଚା ସଢ଼ା ଜିନିଷ ମିଶିଲେ
- ← ଜଳରେ କାଠି କୁଟା ପକାଇଲେ
- ← ଜଳରେ ଧୂଳି ଓ ମାଟି ପକାଇଲେ

ଚିତ୍ର ଦେଖି ପୋଖରୀରେ ହେଉଥିବା କାମର ତାଲିକା କର ।

(୧) ଲୁଗା ସଫା କରିବା

(୩) _____

(୨) _____

(୪) _____

ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ କେଉଁ କାମ ପୋଖରୀ ଜଳକୁ ଦୂଷିତ କରୁଛି ଲେଖ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା - ଶିକ୍ଷକ ଏକ ଗ୍ଲୁସ ପାଣି ନେଇ ପରୀକ୍ଷାଟିକୁ କରିବେ ।

ଏବେ ଆଉ ଏକ ପୋଖରୀକୁ ଚିତ୍ରରେ ଦେଖିବା ।

ପୂର୍ବ ପୃଷ୍ଠା ଓ ଉପର ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ପୋଖରୀ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ପୋଖରୀରେ ତୁମେ ଗାଧୋଇବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବ ଓ କାହିଁକି ଲେଖ ।

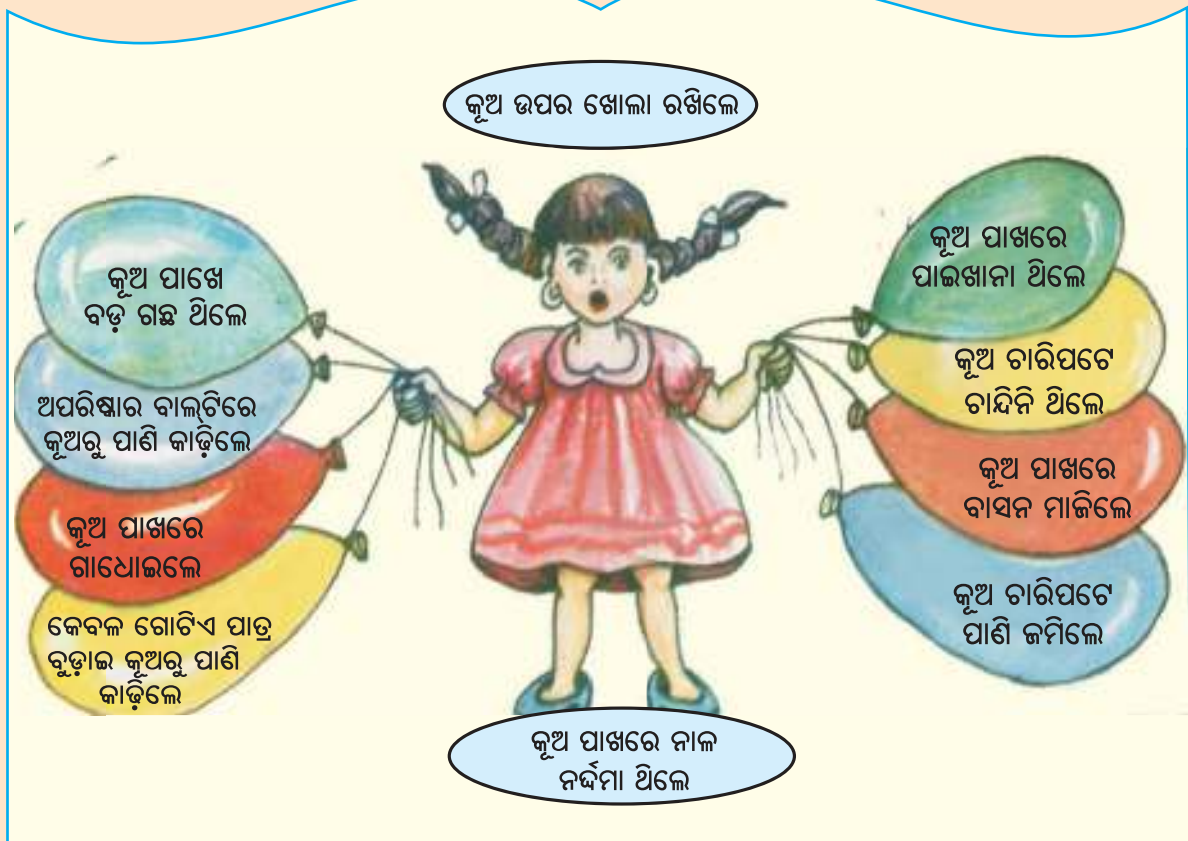
ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣରୁ ପୋଖରୀ ଜଳ ଦୂଷିତ ହୁଏ ।

(୧) ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ ଝାଡ଼ା ଫେରିଲେ	(୭) ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ ବାସନ ମାଜିଲେ
(୨) ପୋଖରୀରେ ନଳିତା ସଢ଼ାଇଲେ	(୮) ମାଛ ଚାଷପାଇଁ ଗୋବର ପିଡ଼ିଆ ଓ
(୩) ଲୁଗା ସଫା କଲେ	ମାଛ ଖାଦ୍ୟ ପୋଖରୀରେ ପକାଇଲେ
(୪) ଗୋରୁ, ମଇଁଷିକୁ ଗାଧୋଇ ଦେଲେ	(୯) ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ ଗଛ ଥିଲେ
(୫) ଶୌଚ ହେଲେ	(୧୦) ପୋଖରୀରେ ଅଳିଆ ଓ ଆବର୍ଜନା ପକାଇଲେ
(୬) ଦଳ ଓ ପଙ୍କ ସଫା ନ କଲେ	(୧୧) ଗାଁ'ର ନାଳ ନର୍ଦ୍ଦମା ଓ ଗୁହାଳ ପାଣିକୁ
	ପୋଖରୀକୁ ଛାଡ଼ିଲେ

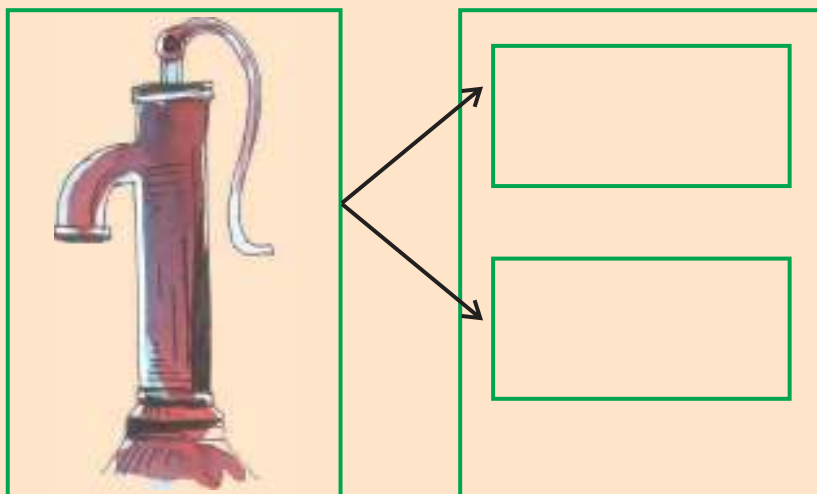

ଚିତ୍ର ଦେଖି ଲେଖ, କେଉଁ କେଉଁ କାରଣରୁ
ନଦୀଜଳ ଦୂଷିତ ହୁଏ ? _____

କୂଅ ଜଳ କେଉଁ କାରଣରୁ ଦୂଷିତ ହୁଏ ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ଲେଖାକୁ ପଢ଼ି ବାଛି କରି ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖ ।

ନଳକୂପ ଜଳ ଦୂଷିତ ହେବାର କାରଣ ଲେଖ ।

କ'ଣ କଲେ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସର ଜଳ ଦୂଷିତ ହେବ ନାହିଁ ଚିନ୍ତା କରି ଲେଖ ।

କୂଅ ଜଳ : _____

ପୋଖରୀ ଜଳ : _____

ନଦୀ ଜଳ : _____

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଜଳ ଦୂଷିତ ହେବାର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

୨. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ନଳକୂପର ଜଳ ଦୂଷିତ ନହେବା ପାଇଁ ତୁମେ କ'ଣ କରିବ, ଲେଖ ।

୩. କୂଅରେ ବୁଟିଂ ପାଉଡ଼ର / ଫିଟିକିରି / କ୍ଲୋରିନ କାହିଁକି ପକାଯାଏ ?

ତୁମପାଇଁ କାମ -

ତୁମେ ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା କୂଅ, ନଳକୂଅ ବା ପୋଖରୀ ପାଖକୁ ଯାଇ, ସେଠିକାର ଜଳ କିପରି ଦୂଷିତ ହେଉଛି, ଖାତାରେ ଲେଖିକରି ଆଣ ଓ ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କର ।

ପୃଥିବୀ ଓ ଆକାଶ

ଶ୍ରେଣୀକୋଠରି ବା ଘର ବାହାରକୁ ଯାଇ ଆକାଶକୁ ଚିକେ ଅନାଅ । ଦିନରେ ଆକାଶରେ କ’ଣ ଦେଖି ଲେଖ ।

ରାତିରେ ଆକାଶରେ କ’ଣ ଦେଖି ଲେଖ ।

ଗଛଲତା, ପଶୁପକ୍ଷୀ ଓ ଆମେ ସମସ୍ତେ ପୃଥିବୀରେ ରହୁଛୁ । ଆଜି ଆମେ ଏହି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ପୃଥିବୀ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଲୋକ ଦେଉଥିବା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତପ୍ତ

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ପିଣ୍ଡୁଳା । ଏହାକୁ ନକ୍ଷତ୍ର କହୁ ।

ପୃଥିବୀ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଗ୍ରହ । ଚନ୍ଦ୍ର

ପୃଥିବୀର ଗୋଟିଏ ଉପଗ୍ରହ । ଚନ୍ଦ୍ର ପୃଥିବୀ ଚାରିପଟେ ଘୁରୁଛି । ପୃଥିବୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚାରିପଟେ ଘୁରୁଛି ।

ପୃଥିବୀ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରର ନିଜର ଆଲୋକ ନାହିଁ । ଏଗୁଡ଼ିକ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଆଲୋକରେ ଆଲୋକିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତି ।

ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟ ସବୁବେଳେ ନରୁ ଭଳି ଘୁରୁଛି ।

ଚିତ୍ରରେ ଦେଖ । ପୃଥିବୀ ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଟାକାର ପଥରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚାରିପଟେ ଘୁରୁଛି । ଏହି ପଥକୁ

ପୃଥିବୀର ‘କକ୍ଷ’ କୁହାଯାଏ । ପୃଥିବୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚାରି ପଟେ ଘୁରି ବା ଫଳରେ

ପୃଥିବୀରେ ରତ୍ନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ, ଶୀତ, ବର୍ଷା ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ରତ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।

ଏ ବିଷୟରେ ଉପର ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଧିକ ଜାଣିବ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ଯୋଗୁ ପୃଥିବୀରେ ଦିନ

ହୁଏ ଓ ପୃଥିବୀ ଉତ୍ତାପ ପାଇଥାଏ । ଏହି ଉତ୍ତାପ ନ ପାଇଥିଲେ ପୃଥିବୀ ଏତେ ଶୀତଳ ହୋଇଥାନ୍ତା ଯେ

ଆମେ କେହି ବଞ୍ଚିପାରି ନଥାନ୍ତେ । କାରଣ ପୃଥିବୀ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ମାଟି ଓ ଜଳଯିବା ଶୀତଳ ପିଣ୍ଡୁଳା ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେବା ଓ ଅସ୍ତ ହେବା କଥାରୁ ଆମକୁ ଲାଗେ ଯେ, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଘୁରୁଛି, ପୃଥିବୀ ସ୍ଥିର ଅଛି । ମାତ୍ର ଏହା ସତ୍ୟ ନୁହେଁ । କାରଣ ତୁମେ ଚଳନ୍ତା ରେଳଗାଡ଼ି ବା ମଟରରେ ବସି ଗଲାବେଳେ ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଥିବା ଗଛଲତା ଓ ଘର ସବୁ ଗତି କରୁଥିଲା ପରି ଜଣାଯାଏ । ପ୍ରକୃତରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥିର ଓ ତୁମେ ଗତି କରୁଥାଅ । ଠିକ୍ ସେହିଭଳି ସୂର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥିର । ପୃଥିବୀ ନରୁଭଳି ଘୁରୁଥିବାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗତିକଲାଭଳି ଜଣାପଡ଼େ । ପୃଥିବୀ ସବୁବେଳେ ପଶ୍ଚିମରୁ ପୂର୍ବକୁ ନରୁ ଭଳି ଘୁରୁଥିବାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ପଶ୍ଚିମକୁ ଗତି କରୁଥିବା ଭଳି ଆମକୁ ଜଣାପଡ଼େ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବଦିଗରେ ଉଦୟ ହୋଇ ପଶ୍ଚିମରେ ଅସ୍ତ ଯାଆନ୍ତି ବୋଲି ଜାଣୁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥିର ଓ ତାଙ୍କର ଉଦୟ ବା ଅସ୍ତ ନାହିଁ । ପୃଥିବୀ ଘୁରୁଥିବାରୁ ସକାଳ ହେଲେ ଆମେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେବା କହୁ ।

ପୃଥିବୀର ଆକାର :

ଉପର ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ । ଗ୍ଲୋବ୍ ଓ କମଳା ଲେମ୍ବୁର ଚିତ୍ର ଦୁଇଟିକୁ ତୁଳନା କର । ଶ୍ରେଣୀକୁ ଗୋଟିଏ କମଳାଲେମ୍ବୁ ଆଣି ତାକୁ ଗ୍ଲୋବ୍ ସହିତ ତୁଳନା କର । କହ ପୃଥିବୀର ଆକାର କିପରି ?

ପୃଥିବୀର ଆକାର ଠିକ୍ କମଳା ଲେମ୍ବୁ ପରି ଗୋଲ ଓ ଦୁଇପ୍ରାନ୍ତ ଟିକେ ଚେପଟା ।

ପରୀକ୍ଷା କର -

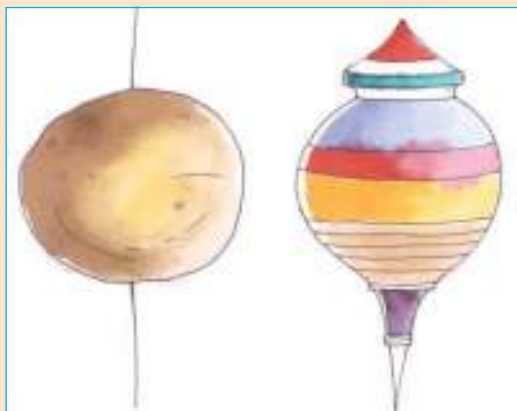

ଗୋଟିଏ ମାଟି ହାଣ୍ଡି ଆଣ । ତା'ର ବାହାର ପଟ୍ଟ ଦେଖ ଓ ତା'ଉପରେ ଆଙ୍ଗୁଳି ବୁଲାଇ ଦେଖ ତାହା କେଉଁ ଆକାରର । ହାଣ୍ଡିର ତଳପଟ୍ଟ ଗୋଲାକାର । ତଳପଟ୍ଟ ଭାଙ୍ଗିଦିଅ ।

ସେଥିରୁ ଖଣ୍ଡେ ଖପରା ସଂଗ୍ରହ କର । ଦେଖ ଏହା ଗୋଲ ଦେଖାଯାଉଛି ନା ସମତଳ ଦେଖାଯାଉଛି ?

ଦେଖିବ, ସେ ଖପରା ଖଣ୍ଡକର ଉପର ସମତଳ ଯଦିଓ ଏହା ଏକ ଗୋଲାକାର ହାଣ୍ଡିର ଅଂଶ । ସେହିଭଳି ପୃଥିବୀ ଏକ ବିଶାଳ ଗୋଲକ । ଆମେ ବାସ କରୁଥିବା ଅଂଚଳଟି ପୃଥିବୀର ଖୁବ୍ ଛୋଟ ଅଂଶ ହୋଇଥିବାରୁ, ପୃଥିବୀର ଏହି ଅଂଶଟି ଆମକୁ ସମତଳ ଲାଗୁଛି । ପୃଥିବୀ ଗୋଲ ବୋଲି ଆମେ ଦେଖିପାରୁ ନାହିଁ ।

ପୃଥିବୀର ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ଓ ଦିନରାତି :

ତୁମ ପାଇଁ କାମ - ଗୋଟିଏ ଗୋଲ ଆଳୁ ଆଣ । ତା’ ଭିତର ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଖଡ଼ିକା କାଠି ଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଗଲା ଭଳି ପୁରାଅ, ଯେପରି କାଠିଟି ଆଳୁର ଉଭୟପଟେ ବାହାରିବ । ଏହା ଏକ ନରୁଭଳି ହେବ । କାଠିକୁ ଧରି ଘୁରାଇଲେ ଆଳୁଟି ଘୁରିବା ଦେଖିବ । ଆଳୁଟି କାଠି ଚାରିପଟେ ଘୁରୁଛି । କାଠିଟି ଆଳୁର ଅକ୍ଷ

ଭଳି । ଏଣୁ ଆଳୁଟି ତାର ଅକ୍ଷ (କାଠି) ଚାରିପଟେ ନରୁ ଭଳି ଘୁରିଲା । ଏହିପରି ପୃଥିବୀର ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷ ଅଛି, ଯାହାକୁ ଆମେ ଦେଖିପାରୁ ନାହିଁ । ସେହି ଅକ୍ଷ ଚାରିପଟେ ପୃଥିବୀ ସବୁବେଳେ ନରୁ ଭଳି ଘୁରୁଛି । ପୃଥିବୀ ଥରେ ନିଜ ଅକ୍ଷ ଚାରିପଟେ ଘୁରିବାକୁ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ଲାଗେ ।

ପରୀକ୍ଷାଟିକୁ ନିଜେ କର ।

ଗ୍ଲୋବ୍‌ଟିଏ ଓ ମହମବତୀଟିଏ ଆଣି ଟେବୁଲ ଉପରେ ବା ଚଟାଣରେ ରଖ । ମହମବତୀଟିକୁ ଜଳାଅ । ଗ୍ଲୋବ୍‌ଟିକୁ ମହମବତୀ ଆଗରେ ଆଣି ରଖ । ଶ୍ରେଣୀଗୃହର ଝରକା କବାଟ ବନ୍ଦକର । କ’ଣ ଦେଖୁଛ ?

ଗ୍ଲୋବଟିର ସମସ୍ତ ଅଂଶ ଏକାବେଳେ ଆଲୋକିତ ହେଉଛି କି ? ଯଦି ନାଁ କାହିଁକି ? ଲେଖ ।

ଗ୍ଲୋବର ଯେଉଁ ଅଂଶତକ ଆଲୋକିତ ହୋଇଥିଲା, ସେହି ଅଂଶଟିକୁ ଧଳାକାଗଜରେ ଅଠାଦେଇ ଘୋଡ଼ାଇଦିଅ । ଗ୍ଲୋବଟିକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଘୁରାଅ । ଦେଖ ଧଳାକାଗଜ ଲାଗିଥିବା ‘କ’ ଅଂଶ ଧୀରେ ଧୀରେ ମହମବତୀ ସାମନାରୁ ଚାଲି ଯାଉଛି । ଧଳା କାଗଜ ନ ଲାଗିଥିବା ଅଂଶ ମହମବତୀ ସାମନାକୁ ଆସୁଛି ଓ ଆଲୋକିତ ହେଉଛି । ଏହି ସମୟରେ ଧଳା କାଗଜ ଲାଗିଥିବା ଅଂଶରେ ଆଲୋକ ପଡୁନି । ଏଣୁ ସେଠାରେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଛି । ପୁଣିଥରେ ଗ୍ଲୋବଟିକୁ ଘୁରାଇଲେ ଦେଖିବ ଧଳା କାଗଜ ଲାଗିଥିବା ଅଂଶ ମହମବତୀ ସାମନାକୁ ଆସି ପୁଣି ଆଲୋକିତ ହେଉଛି । ଏପରି କାହିଁକି ହେଉଛି ? ଲେଖ ।

ଏଠାରେ ଗ୍ଲୋବଟି ପୃଥିବୀର ପ୍ରତିରୂପ ବା ମଡେଲ୍ । ପୃଥିବୀ ଯେପରି ନିଜ ଅକ୍ଷ ଚାରିପଟେ ଘୁରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ଆଲୋକ ପାଏ, ଗ୍ଲୋବଟି ସେହିପରି ନିଜ ଅକ୍ଷ ଚାରିପାଖରେ ଘୁରୁଛି ଓ ମହମବତୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପରି ଆଲୋକ ଯୋଗାଉଛି । ଗ୍ଲୋବଟି ଗୋଲ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହାର ସବୁ ଅଂଶ ଏକାବେଳେ ଆଲୋକିତ ହେଉନାହିଁ । ସେହିପରି ପୃଥିବୀ ଗୋଲ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହାର ସବୁ ଅଂଶ ଏକାବେଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକରେ ଆଲୋକିତ ହୁଏନାହିଁ । ତେଣୁ ପୃଥିବୀ ନିଜ ଅକ୍ଷ ଚାରିପଟେ ଘୁରୁଥିବାରୁ ପୃଥିବୀର ଯେଉଁ ଅଂଶ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସେ ସେଠାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ପଡ଼ି ଆଲୋକିତ ହୋଇ ଦିନ ହୁଏ । ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ପୃଥିବୀର ଅପରପାର୍ଶ୍ବରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ପଡୁ ନ ଥିବାରୁ ସେଠାରେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ରାତି ହୋଇଥାଏ । ପୃଥିବୀ ୨୪ ଘଣ୍ଟାରେ ଥରେ ନିଜ ଅକ୍ଷ ଚାରିପଟେ ଘୁରୁଥିବାରୁ ପୃଥିବୀର ଅଧେ ଅଂଶ ୧୨ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମୁଖରେ ରହି ଆଲୋକିତ ହୋଇ ଦିନ ହୁଏ । ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧକ ଅଂଶ ସେହି ସମୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଆଲୋକ ପାଉ ନ ଥିବାରୁ ସେଠାରେ ରାତି ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ ଦିନ ୧୨ ଘଣ୍ଟା ଓ ରାତି ୧୨ ଘଣ୍ଟା ହୋଇଥାଏ । ଦିନ ରାତି ମିଶି ଗୋଟିଏ ଦିନ ହୁଏ । ଏଣୁ ଦିନକ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ହୋଇଥାଏ ।

ପୃଥିବୀ ଗୋଲ ହୋଇଥିବାରୁ ଓ ନିଜ ଅକ୍ଷ ଚାରିପଟେ ଘୁରୁଥିବାରୁ ଦିନ ରାତି ହୋଇଥାଏ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. କ'ଣ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ?

(କ) ପୃଥିବୀର ଆକାର ଗୋଲ ହୋଇ ନଥିଲେ ? _____

(ଖ) ପୃଥିବୀ ନିଜ ଅକ୍ଷ ଚାରିପଟେ ଘୂରୁ ନଥିଲେ ? _____

(ଗ) ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ଆଲୋକ ପାଉ ନ ଥିଲେ ? _____

୨. ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଲେଖ ।

(କ) ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ କି ସଂପର୍କ ଅଛି ? _____

(ଖ) ପୃଥିବୀ କେଉଁ ଦିଗରୁ କେଉଁ ଦିଗକୁ ଘୂରୁଛି ? _____

(ଗ) ରତ୍ନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କେଉଁ କାରଣରୁ ହୁଏ ? _____

୩. ଭାବ ଓ ଲେଖ ।

(କ) ସୂର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲେ କ'ଣ ହୁଅନ୍ତା ? _____

(ଖ) ଚନ୍ଦ୍ର ନଥିଲେ କ'ଣ ହୁଅନ୍ତା ? _____

(ଗ) ପୃଥିବୀ ଘୂରୁ ନଥିଲେ କ'ଣ ହୁଅନ୍ତା ? _____

(ଘ) ଆମକୁ ପୃଥିବୀ ସମତଳ ପରି ଲାଗେ କାହିଁକି ? _____

୪. ଠିକ୍ ଉତ୍ତରରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(କ) ପୃଥିବୀର ଉପରିଭାଗ କିପରି ? (i) ସମତଳ (ii) ବକ୍ରତଳ (iii) ଚେପ୍ଟା

(ଖ) ପୃଥିବୀର ଆକାର କିପରି ?

(i) ଗୋଲାକାର (ii) ଗୋଲାକାର କିନ୍ତୁ କମଳାଳେୟ ପରି ଦୁଇପାଖ ଚେପ୍ଟା

(iii) ଅଣ୍ଡାକାର

(ଗ) କେଉଁଟି ଗୋଟିଏ ଗ୍ରହ ? (i) ସୂର୍ଯ୍ୟ (ii) ପୃଥିବୀ (iii) ଚନ୍ଦ୍ର

(ଘ) କେଉଁଟି ଘୂରୁ ନାହିଁ ? (i) ସୂର୍ଯ୍ୟ (ii) ପୃଥିବୀ (iii) ଚନ୍ଦ୍ର

ତୁମ ପାଇଁ କାମ - ମାଟି, ଗୋଲି ଓ କାଠି
ସାହାଯ୍ୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ପୃଥିବୀ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରର ଗୋଟିଏ
ମଡ଼େଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।